

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 30.

V Ljubljani, v ponedeljek 8. februarija 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 6. februarija.

Komedija nemškega in nemško-avstr. kluba.

Ko sem oni dan poročal o predpustni burki nemškega kluba, omenjal sem, da utegne to brezumno ravnanje razrušiti manjšino državnega zbora. Na videz se je to tudi res zgodilo; v nemško-avstrijskem klubu so se zmernejši možje, zlasti zastopniki velikega posestva, prestrašili, ko so videli, kam prav za prav merijo njihovi kolovodje, ter so odločno zahtevali, da mora nemško-avstrijski klub pretrgati vso zvezo z nemškim klubom in ostro grajati njih protiaustrijsko demonstracijo, ker bi bili sicer prisiljeni iz nemško-avstrijskega kluba izstopiti. To se je res tudi zgodilo in je nemško-avstrijski klub v posebni resoluciji obsodil ravnanje svojega nemškega dvojčka pridržavši si konečno razsodbo o tem, bo li sploh še mogel občevati z njim ali ne. Nemškemu klubu to seveda ni bilo prav in Knotzevci so prav osorno odgovorili, da vedó, kaj delajo, in da zveza z avstrijskim klubom nikakor ni segala tako daleč, da bi ne smeli storiti nobenega samostalnega sklepa. Nemški in avstrijski klub sta se toraj do dobrega razprla med seboj, vendar pa se mi dozdeva, da je ta razprtija le navidezna in da se bodo gospodje kmalo zopet zlizali med seboj. To nekako že zdaj potrjujejo njih listi. „N. fr. Pr.“, ki je kaj hudo grajala nemški klub, je svoje mnenje že nekoliko zasukala, in „Deutsche Ztg.“, ki je zagovarjala bedarijo nemškega kluba, zdaj tudi drugače piska in pravi, da v istini ni bilo med obema kluboma nobenega razdvoja in da bodeta tudi v prihodnje zedinjena nasprotovala sedanji vladi. Dоследna liberalna gospóda nikdar ni bila, in tako bode tudi najnovejši prepír med nemškim in avstrijskim klubom ostal brez pomenljivih posledic za sedanje politične razmere. Kar se je vršilo, je bilo le nekaka komedija, s katero so hoteli pošteno ljudstvo slepiti. Najprej so na gledališni oder sto-

pili Knotzevci in slavo prepevali Bismarku; za njimi so prišli igralci nemško-avstrijskega kluba in se jim zagrozili, da ne gré v Avstriji hozano prepevati pruskemu ministru; ko je pa po dovršeni komediji zagrinjalo palo, gledavci, ki so blizo odra in zamo-rejo nekoliko pokukati na drugo stran zagrinjala, kaj lahko vidijo, kako se igralci prej tolikanj so-vražnih in nasprotnih strank na tihem med seboj objemajo in posmehujejo priprostim ljudem, ki so komedijo imeli za resnico. Toda mislim, da je šte-vilo takih dobrovoljnih lahkovervežev jako majhno.

Schönerer pa liberalno časnikarstvo.

V zadnji seji državnega zbora 4. t. m., je za Kindermannom govoril še poslanec Vetter in vtemeljeval predlog, da naj bi se postava o živinski kugi premenila v tem smislu, da bi se smela zdrava goveja živina iz zavarovanih hlevov in krajev v mes-nico s potrebno previdnostjo goniti, in ravno tako meso zaradi sumljivosti ubitih goved, kadar se ohladi, prodajati in prenašati drugam. Predlog se je izročil gospodarskemu odseku v pretres.

Praden je predsednik sejo sklenil, izročil je po-slanec Schönerer s svojima tovarišema Fieglom in Türkcom pet samostalnih predlogov, katerih eni imajo zdravo jedro in bi jako koristili npravnosti in sramož-ljivosti.

Prvi predlog zadeva poročila javnih za-stopov in tirja, da noben list ne bi smel o sejah prinašati drugih poročil, kakor stenografični za-pisnik ali pa posnetek, ki bi ga iz stenografičnega zapisnika uradno sostavil nalašč za to nastavljeni uradnik. Nikakor pa noben list ne bi smel temu po-ročilu napravljati uvoda ali dostavljati kake opazke, pač pa sme na drugem kraju pretresati seje.

Drugi predlog zahteva, da naj bi se ravno tako tudi poročila o sodnijskih obravnavah steno-grafirala in uradno objavljala; iz obravnav pa, ki so zaradi spodtakljivih ali sploh kočljivih reči tajne, bi se ne smelo v listih nič drugega objaviti, kakor ime zatožencevo in izid sodbe.

Tretji predlog tirja, da bi smel vsakdo pred sodnijo od listov, ki so kaj neresničnega pisali, zahtevati popravek, in da mora najmanjša kazen biti 50 gold. ali pet dni zapora. Ta kazen se ne sme pregledati, pač pa zmanjšati, ako vrednik dokaže, da je nevedoma prišla v list.

V četrtem predlogu Schönerer priporoča, da se ne smejo tiskati in razširjati pripovedke, po-ročila, podobe itd., ki žalijo sramožljivost in pospe-šujejo nenravnost, in v petem predlogu zahteva, da naj inserate v listih država prevzame v svoje oskrbovanje.

Prvi predlog našel je komaj zadostno podporo, ker se je mnogim zdelo, da sega malo predaleč, pač pa so druge predloge podpirali skoraj vsi poslanci ali vsaj večinoma, ker si nikdo ni hotel nakopati očitanja, kakor da bi mu bila nepoštena in nesramna poročila listov ali spodtakljiva in spolzka naznanila po volji. Schönerer je hotel s temi predlogi liberalne Dunajske liste menda prisiliti, da bi vendar le govorili in pisali o njem. Ko je namreč lani hudo pri-jemal židovske časnikarje, zarotili so se nad njim s tem se maščevati, da od tistihmal o njem in nje-govem početju noben židovski list več ne črhne. Tudi gori omenjenih predlogov niso z besedico ome-njali, ampak vse zamolčali; samo „Vaterland“ in „Wiener allg. Ztg.“ sta jih objavila od besede do besede, „Deutsche Zeitung“ pa je naznanjala, da je Schönerer stavlil več predlogov. V eni prihodnjih sej pridejo ti nasveti na vrsto, da jih bo Schönerer vtemeljeval, potem pa jih bode v pretres vzel kak odsek. Neki izmed njih bi bili prav potrebni, da se sprejmó vsaj z nekaterimi premembami; ker tako, kakor jih predlaga Schönerer, pač ne bodo obveljali, in se bode zlasti spremenila od njega nastavljena kazen, ki naj bi bila večidel od 100 do 1000 gld.; pa tudi to mu je še premalo, ker razun tega še na-svetuje, da mora izdavanje kakega lista prenehati, ako se v eni ali drugi gori omenjeni zadevi več-krat pregreši.

LISTEK.

Nikolaj Jurišič,

kranjski dež. glavar (1538—1544) in glasovit junak.

Spisal I. Steklasa.

(Dalje.)

Ko se je Jurišič ločil od sultana v Carigradu, je težko pomislil, da se bode s silnim carom že prihodnje leto strnil na bojišču ter slavo turškega orožja tako odlično potamnil, a sebe pa proslavil za vse čase.

Soliman, ki je bil na glasu ne samo zaradi ogromnih in srečnih vojsk po različnih stranéh svetá na iztoku in zapadu, nego tudi zaradi svoje modrosti in velikodušnosti vladarske, vzoholil se je tako vsled želje za nadvlado, da je počel snovati, kako da bode on sam cesar na zemlji, kakor je tudi samo en Bog na nebu. Ko je pokončal Oggersko, zavzel prestolni Budim in namestil za kralja oggerskega svojega varvanca Ivana Zapoljskega, mislil je o tem, da zatre Habsburžana cesarja Karola V. in brata mu Ferdinanda za osveto, ker sta se vmešala v poslove kra-ljevine Oggerske in Hrvatske. Samo Karol V., strah in trepet Francozom in protestantom, ki so ga ob-

dolžili, da hrepeni po gospodstvu celega sveta, samo Karol, ker je bil kronan in kot cesar rimski dal kronati tudi ravnokar svojega brata Ferdinanda za rimskega kralja, je bil v očeh ponosnega Solimana, ki je sam sebe imenoval šaha nad šahi, velikega padišaha, jedinega cara in gospodarja sveta, jedini vrsten tekmeč, ki je bil še vreden, da se z njim poskusi na bojnem polju.

Toraj na Karola V. in na Nemško je sklenil vzdigniti se sedaj sultan Soliman, da opere sramoto, ki ga je bila zadela l. 1529 pred Dunajem. V Carigradu so se delale velikanske priprave za to vojsko. Kakošen strah je imela Evropa pred silnim Turkcom, kaže v Rimu na svitlo izšla knjižica, ki našteva posamezna turška krdela, čete, trume in slednjič pretirano in prenapeto pride do tega, da bode nad milijon Osmalinov kakor potop poplavilo krščanske dežele. Toliko jih sicer ni bilo teh Turkov, ko se je spomladi l. 1532 vzdignil iz Carigrada, vendar pa je sultanova vojska štela do 200.000 vo-jakov; 16.000 iz Romanije, 30.000 iz Anatolije, 12.000 ljutih janičarjev in 12.000 izbranih konjikov, a vrh tega še 60.000 požigalcev in 300 topov. Pri tej vojski je spremljeval sultana tudi njegov ljubimec veliki vezir Ibrahim. Koderkoli je Soliman s svojo vojsko hodil, kazalo se je jasno veličanstvo mogoč-

nega vladarja; poslanci raznih vladarjev in podlož-nih despotov so dohajali ter se ponižno klanjali ve-likemu padišahu, podarivši mu poprej obilne in dragocene darove. Tudi kralj Ferdinand bi se bil najrajše na mirni način pogodil s Solimanom, če-ravno se je skrbno za to vojsko pripravljal. Poslal je toraj zopet do sultana poslanstvo z nalogom, da se pobota z njim vsaj za primirje enega leta. V Nišu sta poljubila roke sultanove Ferdinandova po-slanca grof Nogarola Lenart in naš rojak Jožef pl. Lamberg. Sultan ju sicer bogato obdari, ali ne dobita povoljnega odgovora. V Belemgradu se pri-druži vojski še 15.000 Tatarov, a k Oseku pripelje bosenski vezir Hozrev beg še 100.000 vojske.

Ker je sultan s to ogromno vojsko proti Mo-haču udaril, mislil je vsak, da se bode potem obrnil proti Budimu in na potu nadvladal Ostrogon, ki ga je že obsedala Zapoljeva vojska, ali iznenada se turška sila obrne proti Stolnemu Belgradu, poplavi levo stran Donave, koder za poprejšnjih vojsk Turci niso barali in plenili, ter osvojé zaporedoma mnoga čvrsta mesta: Šikloš, Breznico, Bobovac, Rum in Subotiče. Ali sultan je hotel cesarja v srcu Nem-čije pohoditi, vendar pa ni prodril do njega. Trdnjava Kiseg (Güns, v Železni županiji s 7000 prebivalcev) na rečici istega imena, ki se izliva v

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. februarija.

Notranje dežele.

Zanimivo je vprašanje, *kdo bo bodoči Tržaški župan*. Kakor znano, je sedanji mestni odbor tako rudeč, tako irredentovsk, da tak že zdavnej ni bil. 37 poslancev prisega na evangelij „Progressov“, ki je pa prav tisti, na kterega „irredenta“ sama veruje in vsi ti možje imajo absolutno večino za-se, kar bodo sami sklenili, to bode veljalo, ne da bi se kaj prida brigali, ali bo to drugim poslancem, kterim še avstrijska kri po žilah teče, všeč, ali ne; bode li to mestu in okolici na korist ali v škodo. Ukrepi zlagali se bodo z avstrijskim domoljubjem toliko, kolikor se ravno omenjena klika briga za avstrijsko domoljubje, tolikor namreč, da mu toplo zausnico založi, kjer in kadarkoli zamore. Pri takih okoliščinah je prav mogoče, da se bode dr. Bazzoni zopet vsedel na županovo mesto, kajti mogočnega pripomočka ima mož v Trstu v osebi barona Pretisa. Slovani, kakor tudi dobri Avstrijci se ga ne bodo ravno preveč veselili in tudi vzroka nimajo za to prav nobenega; toda kaj Slovani, kaj Avstrija, kdo se le v Trstu za te briga! Dobro je le še to za nas, da ukrepi lahonov Tržaških ne dosejajo še Dunaja, kjer imajo vendar le še poslednjo in odločilno besedo. Nadjamo se, da so se jim tu že toliko oči odprle, da bodo vedeli, pri čem da so ob Adriji.

Volilci notranjega mesta na *Dunaji* razgovarjajo se o postopanju dr. Weitlofa, in sklenili so enoglasno naslednjo resolucijo: „Zbrani volilci notranjega mesta Dunajskega izrekajo, da se izjava nemškega kluba, s katero se čestita knezu Bismarku zaradi njegovega govora v državnem zboru pri debati o Poljakih, ne strinja z dolžnosti nemškega avstrijskega državljana. Izrazujejo svojo nejevoljo nad tem, da poslanci, ktere je volilo avstrijsko ljudstvo, tako zlorabijo zaupanje svojih volivcev, da so povzročili to izjavo, ki dela nečast in sramoto vsakemu avstrijskemu poslancu. Zlasti pa obžalujejo, da je zastopnik Dunajskega mesta v družbi z ljudmi, ki so po svojem vedenju pokazali, da nimajo nikacega domovinskega čustva, ki še celó žrtvujejo solidarnost nemških koristi, ktero so tolikrat povdarjali svojemu fanatičnemu prizadevanju.“ To resolucijo bodo dali poslancu Weitlofu in nemškemu klubu. (Kaj se vé, ali jo bode dr. Weitlof dejal v zlat okvir?)

Poslednje večje zapreke, ki so bile še v razpravah o bodoči *pogodbi med Avstrijo in Ogersko*, odpravile so se večinoma na poslednji ministerski konferenci, kteri je bil cesar predsednik. Vdeležili so se je ministri grof Taaffe, dr. Dunajevski, Kol. Tisza, grof Szapary, grof Szechenyi in državni tajnik Matlekovič. Kar je bilo še nejasnega in nedoločnega, dognalo se je popolnoma in le nekatere malenkosti so pustili za poznejše prilike, ki se bodo med nami in Madjari po pismenem potu rešile. Med temi ste posebno še dve točki, ki se niste še dognali, spomina vredni. Carina na petrolej je prva in ta bode zanimala izvestno celo državo; bankni statut in njegova sprememba pa druga. Za to se bodo le bolj tisti krogi brigali, ki imajo z denarjem in njegovo barantijo opraviti. Za reveže je carina na petrolej veliko večje važnosti in če bi njih glas kaj veljal, bi ta pridelek pri uvozu v Avstrijo ne smel prav nobene carine plačevati. Naj nam prihaja petrolej iz Amerike ali iz Ruskega, carine bi ne smel v vsakem slučaju nobene imeti, kajti ta carina reveža najbolj žuli. Naj

se tudi morda ugovarja, da se s tem domačemu petroleju vrednost povišuje, to nikakor ni merodajno. Gališki petrolej, če je kaj vreden, in če je njegovo podjetje v poštenih rokah, bode konkurenco prav lahko vzdržal, ker je vendar zdatneje bliže memo ameriškega in ruskega. Naj mu le železnica primerno voznino napravi, pa bode vse dobro in ne bo treba nobene carine, petrolej bode pa ceneje, kakor je!

Budgetna debata v dotičnem odseku državnega zbora se je pričela že minuli teden in prvi budgetni nastavki, dotikajoči se „najvišjega cesarskega dvora“, „kabinetne pisarne“ in „državnega sodišča“, sprejeli so se brez ugovora. Ko je bil pa za temi na vrsti „državni zbor“, vnela se je bila jako živahna razprava, ali bi ne bilo dobro, če bi se letos večje svote v ta nastavek postavile, kakor so le-te ondi obče navadne, ker se je nadjati, da bode letošnji državni zbor več časa trajal, nego so se poslancem dijete določile. Vlada je namreč dovolila poslancem petmesečne dijete, nadjati se je pa, da bode državni zbor tudi še poleti seje imel. Določile in sprejele so se za sedaj dijete, kakor so nastavljene, namreč za pet mesecev. Če bo treba, se bodo dijete za daljne seje podaljšale z dopolnilnim kreditom pozneje.

Vnanje države.

Knez Nikolaj črnogorski ima jako zdrave oči, kar nam njegov pogled v grške homatije spričuje. On pravi, da se mu ne zdi verjetno, da bi bil Gladstonov nastop Grke do tolikošnje upornosti navzlic sklepom združene Evrope pritiral, pač pa je to storila njihova trmoglavnost. Mučen mora biti položaj grške kraljevine, v katerem ne ve ali bi se vendar vklonila zahtevam velesil, ali pa naj bi še dalje ropotala z mečem. Po najnovejših telegramih se je za nadaljevanje ropota odločila, kajti vojake še vedno v Tesaliji nakopičuje in tudi na morji je na boj pripravljena, če tudi le bolj tihotapski preži na sovražnika ter je skrita v varnem zavetju Chalejske luke. Mučen pa je na vsak način sedanji njeni položaj, kajti, če vboga, kar ji vsa Evropa svetuje, nima od vsega dosedanjega hrupa in trušča (tudi velikih stroškov) prav nikake koristi, pač pa bode njen budget za več let imel priklado za vojne stroške, ktere je v minulemu letu iz preširnosti venkaj zmetala. Poleg te materialne zgube zadela jo bode pa tudi še pravna zguba na veljavi, ker se je pred celim svetom tako neumrljivo osmešila, kakor so po svojih delih njeni predniki v sivi starodavnosti neumrljivi postali. Če se pa ne podá, mora se sedanje ministerstvo odpovedati; tuje brodogve zasedlo bode njihove luke, ktero bo prvo priložnost porabilo, da vniči helensko vojno brodogve. Položaj grške kraljevine je v resnici pomilovanja vreden, trmoglavnosti njene pa ne more nihče odobravati.

Bolgari po turških pokrajinah bivajoči zbirajo novce, s kterimi hočejo kupiti častno sablo hrabremu knezu Aleksandru. Izročili jo mu bodo Iztočno-Rumeljci. Če je bila kedaj kaka odlika na svojem mestu, je ta-le izvestno. Knez Aleksander odlikoval bode vse tiste hrabre vojake svoje, ki so mu tako požrtovalno pomagali k sijajnim zmagam od Slivnice do Pirota, s svetinjami, s pohvalo in povišanjem. Kdo pa naj bi odličil najhrabrejega med hrabrimi? Le knez je bil, ki je v resnici povsod zmago določeval s svojo modro previdnostjo in osobno hrabrostjo! To je menda vrli bolgarski narod tudi sprevidel in je sklenil sam to častno nalogo prevzeti. Jeli so zbirati novce za častno sablo, s katero mislijo kneza odličiti za dokazano hrabrost in dognano združenje.

Najnovejši *volilni oklic Gladstonov* glasi se zaradi Irske tako-le: Najprej se imajo vravnati

socijalne razmere na Irskem, potem pa rešiti vprašanje zaradi zemljišč, in potem naj ministerski svet: Gladstone, Spenser in Trevelyan premislijo, koliko naj bi se avtonomne vlade dalo Ircem. — Bodo pa li Irci in njih vodja Parnell zadovoljni s tem?

Imenovanje Gladstonovo za prvega ministra na Angleškem menda po celem svetu ni nikjer huje osupnilo in bolj občutljivo dregnilo v sršenov meh, kakor na Nemškem. Naravnost tega Nemci sicer ne priznavajo, ker so preveč politični za take izjave, pač pa se to lahko bere v razpravi, v kateri obravnavajo grško vprašanje. V grškem vprašanji jih je pred vsem iznenadila Gladstonova nakana, da namerava grškega kralja predlagati za dednega guvernerja Kandije, s čemur se misli Grkom v srce vsesti. Naj je že ta vest resnična ali ne, toliko se vendar le iz nje razvidi, da Gladstone ni teh misli kakor druge države, da bi se namreč Grkom za ropot z orožjem prav nič ne dalo. Angleška bi toraj v tem oziru velesilam nasprotovala, kar bi začete korake za napravo miru na Balkanu le oviralo namesto pospeševalo; kajti Grki tako dolgo ne bodo hotli orožja odložiti, dokler bodo pri Angležih le količkaj vgodne sape za svoje brodogve čutili. Angleška bode pod Gladstonovim načelnštvom toliko lahko nagajala, da celó združeno brodogve velesil ne bo nobenega pravega vpliva imelo v grškem vodovji, če angleških parobrodov ne bo vmes, ali pa če bi se taisti morda celó na nasprotno stran postavili. Gladstonov korak v ministerstvo raztrl bo takoj vse, kar so velesile do sedaj s težavo skrpale in neznosni položaj na Balkanu trajal bo še vedno dalje. Vojna furija bode iz novega divjala po opustošenih pokrajinah Balkanskih.

Iz *Afrike* se nam poroča, da Osman Digma še živi in hoče Italijane v Massan-i napasti, tako mu je ukazal Nalif, naslednik Mahdijev, rekoč: Ako še dolgo čakam, bodo kristjanje posedli ves vzhodni Sudan. Suakim imajo Angleži, Massan-o Italijani. Le-ta že sedaj razpolaga z deželami ob Nilu. Ti pa Osman pojdeš proti Massan-i in bodeš od tam progнал kristjane.

Lansko leto smo pisali, da v *kitajski mornarici* posebno veliko Nemcev služi, kteri so zlasti pri pomorskem topništvu prva mesta zavzemali. Sedaj so tisti Nemci Kitajcem že presedati jeli in družega za drugim iz službe odpuščajo, ne da bi se za natančen vzrok vedelo, kako in kaj. Veliko je bilo število tistih Nemcev, ki so se pod admiralom Sebelinom v poslednji francosko-kitajski vojski proti Francozom borili, če tudi niso ničesa opravili. Blizo 100 družih nemških častnikov imelo je druge službe na Kitajskem. Sedaj imajo pa Kitajci teh in onih zadosti in so jih jeli domu v Bismarkijo pošiljati. Prej ko ne so se tukaj Angleži nekoliko vmes vtikali, kajti, preden se je kitajsko brodogve Li Hung Changs nemškemu admiralu Sebelinu in nemškim častnikom izročilo, zapovedoval je ondi angleški častnik kapitan Leng, ki je takoj odstopil, kakor hitro so se Francozje in Kitajci zgrabili. Nemci so bili proti Francozom takoj pripravljeni in so tudi takoj vstopili. Kakor se čuje, so to menda že prve priprave Angležev, ki so se jeli v osrednji Aziji na vse strani razprostirati, nasproti Francozom in Rusom, s kterimi se jim bo morda danes ali jutri tudi na morji treba sprijeti.

Izvirni dopisi.

Iz *Braslovč v Savinjski dolini*, 7. februarija. Preteklo nedeljo, 31. januarja, bil je v Braslovčah pri „Blažetu“ pogovor o ustanovitvi podružnice sv.

Rabo, majhina sicer in neizdatna gledé obširnosti, močna in velika po junaških mišicah, ki so jo branile, ustavila je visoko leteče namene in naklepe mogočnega sultana.

9. avgusta l. 1532 je razpel šotorje pred Kisegom Ibrahim, a tri dni kasneje je prispel semkaj Soliman, ne sluteč niti iz daleč v svojem razkošju in vsegamogočnosti, da bode tukaj skusil, da je tudi njegovo orožje preveč slabo, nadvladati tudi le četico hrabrih ljudi, kadar se odločijo na čvrsto obrambo, a kam že da premaga ves svet. V Kisegu je bil toraj zapovednik in kapetan mesta naš junak Nikolaj Jurišič. Bila je prava sreča za krščanstvo, da je kralj Ferdinand dal tako vrednemu in skušnemu možu obrambo Kisega, s kojim bi se bilo drugač brzkone ravno tako zgodilo, kakor se je z mnogimi drugimi večimi in jačimi mesti, ki so jih Turki v tej vojski lahko pridobili. Vrh tega pa tudi Ferdinand ni bil še za vojsko dovoljno pripravljen, kajti on je začel še le zbirati čete v pomoč od nemških knezov, iz Španije in Italije. Po Karpatih pa so se preganjali protivniki Ferdinandovi in Zapoljevci ter nadlegovali celo zemljo z vojaško okrutnostjo in ropanjem, toraj se iz same Ogerske ni bilo nadjati nobene koristne podpore. Kralj je moral želeti, da se Turek na vsak način zastavi, dokler on svojih sil ne izbere. To težko nalogo pa je rešil z

obrambo Kisega Hrvat Jurišič Nikolaj s sijajnim vspehom. Po narodni pesmi si sultan ne more trdnjave osvojiti, nego zgubi silno vojsko, kajti Kiseg brani Nikolaj Jurišič, rekoč:

Al' ga care osvojiti' ne može:
Več izgubi silnu vojsku svojo:
Jer ga brani senjeki kapitan
Po imenu Jurišič Nikola.

Kiseg je v staremu času obdajal nasip s štirimi stolpi. Vse to pa je bilo po starinsko obzidano, v prav slabem stanju in skoraj da ne podrtó. Razun tega pa je stal na zapadni strani trdnjavski stolp, osnovan kot štiriogelnik ter vse na okoli vtrjeno. Pa čeravno je bilo mesto tako slabo vtrjeno, vendar ni zbal se njegov hrabri in umni zapovednik, nego odloči Kiseg braniti do poslednje kaplje krvi. „Podstopil sem se — piše Jurišič kralju Ferdinandu, da branim to slabo trdnjavo pred silnim sovražnikom, ne da bi bil mislil, da jo bodem rešil, nego samo da nekoliko časa sovražnika zadržujem, dokler se krščanski vladarji bolje pripravijo, zatoraj sem se podal v največo nevarnost za-se in za svoje ljudi.“ Poprosi kralja tudi za hitro pomoč, da se zamore vspešneje braniti v trdnjavi, ktero je med tem prav skrbno popravljal, kolikor se je le dalo; nasip in branike učvrsti, a podgradje popali. Ko je bilo tako vsaj za prvi trenutek vse popravljeno, razobesi Ju-

rišič zastave ter dá turški vojski znamenje s trobentami in bobni, da se mora za mesto poprej boriti, nego si ga hoče pridobiti. Vojakov, ki bi bili služili za plačo, ni bilo v Kisegu, a Nemea prav nobenega, nego Jurišič spravi na noge prebivalce v trdnjavi in iz bližnjih vasi, naseljeni s samimi Hrvati, ki so trumoma v mesto pribežali, ter izbere od njih četo nekako do 1000 vojakov, a vrh tega prevzame na svoj strošek 28 dobrih konjikov in deset oklepnikov.

Kako se je trdnjava branila proti Turkom, znamo iz dveh pisem, ki ju je bil Jurišič odpravil kralju Ferdinandu. Bila je sicer mala četa, ki je morala Kiseg braniti, ali ker je bila hrabra in navdušena za sveto borbo proti sovražniku krščanstva, vredila je mnogo pod tako priljubljenim vojvodo, kojega niso vojaki in mestjani od privrženosti drugač imenovali nego po krstnem hrvatskem imenu Nikolića, kar nam tudi Valvazor zatrjuje.

Poprej nego se je borba začela, zbral je Jurišič svoje vojake in mestjane okoli sebe, da jih z govorom ohrabri. Slavni vojvoda opozori zbrane, da je silna turška vojska pred mestom, celó sultan Soliman sam, ki mu je sporočil, da naj mu mesto predá ter reče: „Jaz, ki sem bil vedno veren kraljev služabnik in dober kristjan, tega storiti ne morem, dokler mi je živa glava na vratu, ampak sem se odločil braniti

Cirila in Metoda. Sklenilo se je, da se podružnica ustanovi in dotična prošnja na slavno ministerstvo odpošlje, kar se je hitro drugi dan zgodilo. Udov oglasilo se je nad 70, med temi 8 ustanovnikov in sicer gg.: Radoslav Bohinc, dekan; Radoslav Hribnik, kaplan, Anton Vovšek, usnjar; A. Plaskan, trgovec; gđc. Ana Cene, zasebnica, vsi iz Braslovča; nadalje Josip Lipold, veleposestnik; Anton Goričar, c. kr. poštar v Mozirju, in Ivan Gabršek, okrajni tajnik na Vranskem. Gosp. Ivan Prislán, posestnik iz Braslovč, daroval je novemu društvu prav lepo podobo sv. Cirila in Metoda. V osnovni odbor bili so voljeni sledeči gg.: Radoslav Bohinc za predsednika; Josip Lipold kot namestnik predsednikov; za tajnika Radoslav Hribnik, Franjo Rojnik njegov namestnik; Ivan Vrankovič je blagajnik in Franjo Prislán njegov namestnik. Tako se je vendar spolnilo, kar se je več časa želelo, da bomo imeli podružnico sv. Cirila in Metoda v Braslovčah. Vivat, crescat et floreat!

Iz Štajarskega, 4. februarja. Veliko veliko se je čitalo in pisalo preteklo leto o razstavah, ki so jih marsikje poljedelci in drugi napravili. Mogoče, da takšne naprave marsikje dosti koristijo, kajti vzbujajo zanimanje in veselje še k večji marljivosti; bodisi pri živino- in sadjoreji, poljedelstvu in vrtnarstvu, vendar se mora z žalostjo opazovati, kako gine čedalje bolj v naši, nekdanji sloveči zeleni Štajarski poljedelec, obrtnik in trgovec. Leto za letom postaja slabše, kakor da bi bila vsegamožna roka nebeskega očeta prikrajšana, ali se je stvarnik popolno razsrdil nad revnim človeštvom!

Kaj vse bo neki prineslo leto 1886, kterega se že tako vse boji. Upajmo, da bodo bojazni prazna strašila. Upanje, se vé, je prva podpora, da človek še prenaša težave in bridkosti. A pri vsem tem se bojimo, da se nam jako dobro ne bode godilo. V sredi zime smo še, a kašte so že prazne in tudi za živino se začanja primanjkanje klaje. Res je uboštvo med ljudstvom že tolikošno, da skoraj 80 do 90 odstotkov ljudi že sedaj premišljava, kaj se bo dejalo jutri v lonec, kje se bo dobila potrebna roba za obleko.

Pohorjanci so veljali svoje dni za dosti premožne ljudi, ki niso se strašili slabih letin. Akoravno doma žita niso premnogo pridelali; pa so imeli gozde, nažagali so desk in jih prodali njim — ki takšnih reči niso pridelovali, pač pa imeli na razpolago dosti zrnja, vina in dr.; mislim namreč doli v Hrvatsko, Ogersko in še dalje. Da so ljudje zavživali darove božje dostikrat brezmerno, da je potem marsikdo kje na hladnem se prespal, je pač res; toda stradanje je bilo še celó beračem kaj neznan reč. Od zadolževanja posestev ni nikdo nič vedil — bi tudi vedeti ne bil hotel.

Oj, oj, kako se je to pač spremenilo! Koliko pomanjkanja trpijo tu in tam, vé le tisti, kateri med ljudstvom živi. Kako zadolžena so posestva, vé le davkarija in knjigovodstvo zemljišnih knjig. Res bitko je; rodoljub se čudi, kam smo prišli, ter žalostno premišljuje, kaj bode konečno iz vsega tega? Bote znabiti rekli: To so le sanjarije, vse je le pretiranje! Prav, ko bi res bilo, ali žalibog, da je gola

mesto do poslednje kaplje krvi. Hajdmo, da se borimo za življenje in naš obstanek, za vero in kralja! Zmaga ali sužnost, to nas čaka; mi se nadjamo, da bomo zmagali. Z vašo hrabrostjo in vztrajnostjo bode se vse z milim Bogom dobro zvršilo. Toraj junaško srce in zaupanje v Boga! Zaupate li v Boga? Vsi se oglasijo enoglasno: „Zaupamo!“ „Toraj v imenu Božjemu!“ In tako vsi okrepani v med-sobni ljubezni bili so pripravi lotiti se obrambe ter za sveto stvar dati tudi svoje življenje.

Dokler se je Jurišič tako pripravljal na boj ter mestjane hrabil, začeli so že Turki streljati na mesto z bližnjih vinskih goric ali na vso srečo obleganih le z drobnimi krogli, ker niso imeli s seboj velikih topov. Vsled tridnevnega neprenehane streljanja, zarad kojega je bilo površje nasipa porušeno, začeli so Turki 13. avg. naskakovati mesto in podkope delati. Ali tudi Kisečani so kopali pridno ter Turke pod zemljo odbijali. Ali četrty dan, ko so Turki prekoračili zunanji zid, prileté oni v ogromnih trumah skozi predor v mesto, odkoder so jih s težkim trudom izgnali obkoljeni vsled huđe in krvave borbe, pobijajo jih večidel s puškami in zasipajo jih s kamenjem od mestnih zidov. Dokler je napad trajal, stal je sultan na bližnjem brdu ter gledal vse natančno, kako se je v gradu borilo.

resnica. Ne rečem, da je v vsaki hiši tako; ne, ni povsod tako, a to smem zatrđovati, da večinoma pa je tako. Naj bi si že vendar vsi merodajni krogi resno prizadevali, da sami narodno gospodarstvo boljše izvršujejo ter potem tudi druge z besedo in z dejanjem k temu napeljujejo. Smrtnega sovražnika kmečkega zadolževanja zamore le pametno postavodajalstvo vničiti. Naj bi toraj visoka vlada in državni zbor s porazumljenjem med seboj na to delovala, da se kmečko posestvo grozovitih spón oprosti, potem bode prišlo polagoma zboljšanje vsega družega. Za danes bodi zadosti. N. M.

Domače novice.

(Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 9. februarja ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosedstva. — 2. Stavbinskega odseka poročilo: a) o vdeležbi Ljubljanske mestne občine pri gradnji obrežnih zidov projektovanih po načrtu za osušenje Ljubljanskega barja; b) o pozivu društva „Donau-Verein“ gledé vdeleževanja pri drugem mednarodnem kongresu za pospeševanje trgovinskega brodarstva na rekah in kanalih. — 3. Policijskega odseka poročilo: a) o mestnega magistrata nasvetu, da bi se mestni redarstveni straži odmerila nagrada za izredno službovanje; b) o prizivu zaradi plačila pasjega davka; c) o lekarniških računih gledé zdravil za mestne uboge v II., III. in IV. kvartalu leta 1884. — Tajna seja.

(Da je naš narod vsakemu hvaležen,) kar mu kdo dobrega stori, videlo se je v Ljubljani včeraj popoldne ob Justinovem pogrebu. Lahko rečemo, da se je več nego 4000 ljudi največ delavskega stanú — med kterimi se pa tudi razumnštva in ženskega spola ni manjkalo — zbralo, da skaže ranjkemu prijatelju poslednjo čast. Justin ni pisal nikakih kujig, on ni bil nikak slaven govornik ali učen profesor ali celó dohtar. Skromen stavec je bil in navdušen pevec! Pevske svoje moči posvetil je pa vse Bogu in slovenskemu narodu. Bogu smo rekli, kajti pel je v stolni in Šentjakovski cerkvi pri službi božji, dokler je v Ljubljani bival, narodu pa, ker ga je v petji dejanski podučeval. Prvi širši delokrog mu je bil v Šišenski čitalnici, drugi pa v delavskem pevskem društvu „Slavec“, kteremu je bil Justin v pravem pomenu besede duša. Oba sta se mu skazala hvaležna včeraj s tem, da sta ga spremila z zastavo in petjem, kar mu je na tem svetu najmileje bilo, k večnemu počitku. Nad 80 pevcev „Slavec“ in Šiškarjev zbralo se je na kolo-dvoru, kjer so pod vodstvom g. Stegnarja zapeli „Oče naš“, na pokopališči pa „Nad zvezdami“ tako lepo, tako mило in tako pretresljivo, da so marsikomu solze v oči stopile gledé mlade žrtve, po kateri je segla koščena roka blede smrti. S poslednjimi ostanki Justinovimi pripeljala se je tudi deputacija gg. stavcev iz tiskarne družbe sv. Mohorja z vencem. Vencev je ranjki dobil osem — krasnih od znancev, prijateljev in raznih slovenskih društev. Poslednja želja, da bi v domači zemlji pri sv. Krištofu počival, se mu je toraj spolnila, narod pa mu je ob enem skazal svojo hvaležnost za požrtvoval-

Še nekolikokrat so Turki napali mesto, ali Jurišič jih je vselej junaško odbil in prisilil na beg; da je zgubil najbolje in najhrabreje svoje ljudi. Jurišič prijavlja v svojem izvešču na kralja dvanajst napadov, koje so mestjani vse odbili. In to se slaga z narodno pesmijo, ki poje:

Suleman je vojsku sakupio,
Ter je tvrdi Kiseg obsednuo:
Bio ga je trinajest nedilja,
I učini trideset juriša.

Na trinajst mestih so podkopali Turki mestni nasip, s prekopom so prebili zid osem sežnjev na široko, a z več tisoč velblodi so nanegli mnogo drv pred mesto ter so nametali od njih tik do mesta dve veliki grmadi, višji od mestnega nasipa, pa so začeli s teh grmad streljati na mesto in s sulicami napadati oblegane. Mestjani so sicer ponoči zažgali eno grmado, Turki so ogenj hitro pogasili. Na ta dan napiše Jurišič žalostno pismo kralju Ferdinandu, v kteremu se pritožuje, zakaj ga pusti v taki stiski brez vsake pomoči ter zvršuje tako-le: „Od mojih 700 ljudi pala je že polovica, a od smodnika, ki smo ga kupili za 390 gld. imamo samo še en cent; samo milost Božja nas še drži, Bog naj se usmili moje duše!“

(Dalje prih.)

nost, ki jo je poslednji zanj imel. — Še nekaj nam je na srečo, česar ne smemo zamolčati. Ako v duhu primerjamo včerajni pogreb z enakimi pogrebi na Francoskem, Nemškem ali Laškem, kjer se nikdar ne zvrše brez kake demonstracije, moramo priznati, da so naši delavci vsekako bolj izobraženi memo onih po omenjenih deželah, kajti vršilo se je povsod vse v najlepšem redu brez najmanjšega spodtikljeja, kar je izvestno znamenje prave omike in lepega zadržanja.

(Slavnostna beseda Šišenske čitalnice) v nedeljo 7. februarja izvršila se je jako prijetno ob taki obilni vdeležbi, da je povsod prostorov primanjkovalo. Dvorana je bila krasno ozaljšana; v sredi na levi strani stal je kip našega Vodnika med zelenimi palmami, nad njim vihrala je društvena zastava, na okoli bilo je pa vse z zelenjem in trobojnicam prepeto. Točno ob 7. uri pričel se je vršiti spored; za prvimi točkami vojaške godbe sledil je prolog gosp. Al. Pina razgrinjajoč življenje Vodnikovo v prav ginljivih besedah. Le škoda, da g. Pin ni bil pri glasu, da bi ga bili vsi slišali. Petje se je vršilo s tisto točnostjo, s katero se Šišarski moški in mešani zbor vedno in povsod odlikuje. Po petji igrala se je Kržičeva veseloigra: „Hišnik v zadregi“ prav gladko in čedno na splošno zadovoljnost navzočega občinstva. Poslednja točka pred plesom bila je šaljiva loterija z dvema dobitkama obstoječima iz zlate ure za gospé z verižico in pa stožcem sladkorja. Ob deseti uri pričelo se je pa veselo gibanje po sladkodonečih ni mamljivobabečih glasih vojaške godbe.

(Narodnemu domu) daroval je g. J. Vilhar 300 goldinarjev. Vivat sequens!

(Ljubljanski veterani) napravijo svojo predpustno veselico v steklenem salonu Ljubljanske čitalnice dne 21. februarja, toraj v 14 dneh ob vojaški godbi 17. pešpolka.

(Častni občan) na Bledu postal je knez Ernest Windischgrätz.

(Državni pravdnik) pri c. k. deželni sodnji Tržaški g. Mihael Urbančič, postal je državni nadpravdnik.

(Imenovanje.) Gospod vitez Karol Doliak de Cipriani je postal vodja deželne pisarnice v Gorici, g. Ernest Klavžar pa asistent ravno tam.

(Goriška čitalnica) je imela redni občni zbor 30. januarja. Za predsednika je bil izvoljen z vsklikom dr. vitez Tonkli, isto tako za denarničarja profesor Erjavec. V odboru so naslednji gg. Ivan Berbuč, podpredsednik Jakob Čebular, Ernest Klavžar, dr. Fr. Kos (tajnik), J. Kožuh, Ivan Mercina, Anton Šantelj; namestnik dr. Lesjak in dr. Stanič.

(Polirjeva služba) iz zidarske stroke razpisana je pri c. k. rudarskem ravnateljstvu v Idriji do 15. marca. Nese 42 gld. ki se tudi na 45 in 48 gld. povišajo, če bode dotični službo dobro opravljal. Na starost dobi preskrbnino.

(Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi dne 10. t. m. povodom slavnostne promocije s. s. a. i. svojega člana g. dr. M. Murka zabaven večer. K vdeležbi vabi vljudno odbor. Lokal: Robertschek Restauration, I. Schottenring 14. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Podsutega rudokopa) v Trbovljah so že izkopali. Kakor čujemo, je vso nesrečo provzročil paznik Kietzer, s svojo nebriznostjo ali boljše trmoglavostjo. Ravnatelj je bil že zdavnej poprej prepovedal, da v omenjeni del jame, kjer se je bila oni dan nesreča zgodila, nesme nikdo več in da bi svoji prepovedi temveč povdarka dal, je nalašč pred njenim rovom moža na stražo postavil. Kar pride paznik (Steiger) Kietzer tjekaj in hoče v omenjeni oddelek. Delavec mu je vhod zabranil opozorivši ga na ravnateljstvo prepoved, za kar se pa Kietzer ni prav nič brigal, temveč še le prav preširno zarenčal: meni ne bo nihče prepovedaval! To pa ni še vse. Nesrečnež je tudi delavcu ukazal, da mora ž njim tjekaj in sicer pred njim mora iti z lučjo. Ker je delavec videl, da ni drugače, ker bi ga neubogljivost pri znani hudobnosti Kietzerjevi znala ob kruh spraviti, vdal se je in šel — v smrt, kajti komaj sta v prepovedane prostore stopila, vžgal se je treskalni plin in delavca podsul, Kietzerja pa grozno ožgal. Roke so mu menda tako osmojene, da se je bati, da mu bodo prsti skupaj zrastle. Vrh tega bode še ob službo.

(Iz Tržaške okolice) sporoča se „Edinosti“ sledeče, iz česar je jasno razvidno, kako nesramno da se ondi na lahonski strani proti Slovencem postopa.

V V. okraji, t. j. v Rojanu je bil pri poslednjih volitvah izvoljen g. Živic. Le-to volitev bi „irredenta“ rada ovrгла in zato proti njej podpise nabira. Tiste podpise pa menda po Openski okolici lové magistratovi hlapec, kateri ljudi za nje skoraj strahujejo, češ, „morate podpisati, ker so ga tako ordinirali gubernator sami“. Nadjati se je, da Tržaški cesarski namestnik baron Pretis vendar ne bo dal svojega imena po beričih zlorabiti.

(V istrskem deželnem zboru) imajo Lahi večino, težko stanje imajo tam narodni (hrvatski) poslanci. To se je pokazalo posebno v seji 7. decembra pr. l. Gospoda Spinčič in Laginja sta tega dneva opisavala stanje istrskih kmetov, kakoršno je v dejanji, toda brez strahu in odločno. Povedala sta, kako slabo se godi istrskim kmetovalcem, da si skoraj želé nagle smrti, da bi le počasi ne umirali; govorita pa tako javno, da svet izvé, kako je v Istri. Slaba vest človeku ne dá mirú; dasiravno gg. govornika nista omenila nikoga, oglasilo se je vendar več poslancev, ki so mnogo krivi temu bednemu stanju. Oglasil se je najprej dr. Amoroso, podpredsednik zbornice, podkapitan zemlje. To je tisti gospod, ki je l. 1883 prvi zbežal iz zbora, ko se je začelo hrvaško govoriti; l. 1884 pa je izjavil, da večina se ne bode ozirala na to, kar se hrvaški govori; a tudi l. 1885 se je razjaril nad slovansko besedo v zboru. Za njim so govorili še trije drugi in se zaganjali v manjšino, in prav za „nebodigatreba“ poslanec Križanac, ter govoril zoper svoje prejšnje šomišljenike, očitaje jim, da imajo druge svrhe, on pa dela za slogo (?) vseh Istrijanov, Italijanov in Slovanov. (Pri nas bi takemu rekli: ein echter Krainer). On želi, da bi se ta sloga ne motila z neosnovanimi napadi, ktere on živo obžaluje. Za to njegovo izjavo pohvalili so ga vsi lahonski listi, kaj pak! — „Edinost“ pristavlja prav pomenljivo to-le: „Resnica oči kolje. Resnica, kojo so izrekli slovanski zastopniki o žalostnem stanju istrskih Slovanov v ta namen, da se to stanje zboljša, peče dr. Amoroso, peče gospode večine, peče tudi lahonske liste. Ker je v onih govorih vse sama živa resnica, ker ne morejo nič pobiti, zato rabijo psovke in hlevetanje. Sam predsednik je rekel, da govorniki manjšine niso razžalili nobenega, t. j., da so resnico govorili. Ali tega nečejo povedati italijanski listi, ker bi drugače ne mogli napadati slovanskih zastopnikov, niti hvaliti izdajalca.“ — Tužno stanje Istre je že povsod znano, ni mogoče, da bi o tem tudi na Dunaji ne vedli. Manj pa je morda znano, kdo je vzrok temu žalostnemu stanju, ali vsaj kdo bi bil v prvi vrsti poklican tukaj pomagati! S tem, da se psujejo poslanci, ki odkrivajo tužno stanje, se stvar ne zboljšuje; gladnega tudi ne bodemo vtešili z lepimi obljubami in s sladkimi besedami; s tem, da se italijanski živelj njeguje in pestuje, se Istri ne bode pomagalo. Dajte narodom to, kar jim gré, potem se ne bodo več pritoževali.

(Požarna bramba v Šmartnem pri Litiji) priredi v nedeljo 21. t. m. veliko veselico.

Razne reči.

— Velike dr. Jos. Amberger-jeve „Pastoraltheologie“, ktero Fr. Pustet v Regensburgu izdaja v 4. natisu, izšel je ravnokar 15. zvezek. Učeni g. pisatelj v zadnjih zvezkih nadaljuje liturgiko, prav krasno opisuje cerkveno leto in njega posamezne dele. Nato pridejo na vrsto liturgična poslopja, altar, tabernakelj, monštranca in drugo sveto posodje. Podá se nam tudi lepa obravnava o zgodovini in pomenu zvonov, o krščanskem pokopališču in njega posvečevanju in oskrunjenji, in živo živo se slednjič dušnemu pastirju na srce poklada skrb za lepoto hiše božje. Trinajsti sešitek začne obravnavati učiteljsko službo duhovnikov, govoreč o dolžnosti, oznanovati besedo božjo, o moči in sadu pridige, o njegovi zgodovini, o predmetu cerkvenega govora... Nadalje knjiga pojasnuje, kako mora pridigar pojasnovati, kako razlagati, dokazovati, srca slušateljem ganiti in kako njih voljo k izvršitvi storjenega sklepa nagibati. Tudi nauk o pridigarskem zlogu, o deklamaciji in ponaši se nam podaja. G. pisatelj sprejel je v svoj temeljiti spis tudi katehetiko, ter govori o potrebi, o imenitnosti katehētische službe, o lastnostih veroučiteljevih, tudi o predmetu in učnem načinu poučevanja, pa o katehētichni vzgoji. Štirinajsti zvezek pričinja z važnim naukom o sv. zakramentih, govoreč najprej o delitvi in oskrbovanji svetstev v obče, in potem jako obširno in znanstveno posebej o sv. krstu, o sv. birmi, o zakramentu presv. rešnjega Telesa, kjer g. pisatelj v posebnem paragrafu obravnava „prvo“

sv. obhajilo. Prične se nato temeljita razprava o sv. pokori in o spovedniku ter njega lastnostih in trojnem opraviilu, kojega pri spovedovanji ima. — Kdor se hoče prav temeljito poučiti o predmetu duševnega pastirstva in vneti za svoj sveti poklic, mu je svetovati, da čita to knjigo. Obsegala bo 21 zvezkov ter stala 21 nemških mark. Dobiti je v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

— Stanje planetov v tekočem letu. Letos bode nesrečno leto, kakor vselej tačas, kedar so vsi planeti najbliže solncu (v periheliji). Ali bode pa letos res tako? Nikakor ne! Planeta Mars in Jupiter stopita v solčno oddaljenost (aphelium) in sicer prvi 7. februarja, drugi 22. avgusta, od drugih planetov stopi le Neptun v perihelij. Manjša planeta Merkur in Venera imata vsako leto večkrat svoj perihelium in aphelium. Venera stopi 10. t. m. po Dunajskem času ob 10 dopoldne v perihelium. Skoraj ob istem času kulminira luna, stoji najvišje na jugu kakih 28° nad horizontom in prestopi meridian. Isti dan je luna tako oddaljena kakor Venera (stopi v konjunkcijo z Venero). Po kulminaciji lune kake dve ure kulminira tudi solnce (ob 3/4 12) 25° nad horizontom na Dunaji. Ali bode to kaj vplivalo na vreme, bodemo videli. To se bode zgodilo v srednji Evropi na Dunaji, v Budapešti, Carigradu, v Petrogradu in Moskvi.

Telegrami.

Miramar, 8. febr. Cesarica dospela je semkaj včeraj zjutraj zdrava.

Dunaj, 7. febr. Pomorski zapovednik baron Sterneck odpeljal se je na ogled brodovja v Trst, Pulj in Reko. Kazematnica „Kaiser Max“ dobila je ukaz, da odide v Sudski zaliv.

Levov, 7. febr. Predlog, da bi se tukaj na klavir davek naložil, izročil se je magistratu v presojo.

Sofija, 8. febr. Povodom združenja Iztočne Rumelije z Bolgarijo pela se je včeraj v tukajšnjih cerkvah pri službi božji zahvalna pesem ob navzočnosti kneza in ministrov, na kar je bila velika parada. Knez je armadi slovesno objavil, da se ž njo združi tudi rumelijska armada.

Carigrad, 8. febr. Zastopniki velesil priporočili so Turčiji gledé sklepanja miru v Bukareštu, da se mora na Berolinsko pogodbo na vsak način opirati, na odškodnino za Bolgare pa popolnoma pozabiti. Za Rumeljsko vprašanje naj se ne briga in pa skrbi naj, da bodo zastopniki velesil v Bukareštu o razpravah vedno dobro poučeni.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
6.	7. u. zjut.	734.33	- 5.0	sl. svz.	oblačno	0.70
	2. u. pop.	733.57	+ 1.2	sl. svz.	oblačno	
	9. u. zveč.	732.61	- 1.6	svz.	oblačno.	
7.	7. u. zjut.	733.10	- 3.8	sl. zv.	jasno	0.00
	2. u. pop.	737.14	+ 1.2	sl. vz.	del. jasno	
	9. u. zveč.	743.86	- 1.6	sl. vz.	oblačno	

V soboto večinoma oblačno, tu pa tam solnce. Zvečer čutil se je oster sever, ki je proti jutru nekoliko s snegom pobrskal. Srednja temperatura -1.8° C, za 1.3° C. pod normalom. V nedeljo oblačno, popoldne celó nekaj solnea, zvečer pa zopet oblačno. Srednja temperatura -1.4° C., za 1.0 pod normalom.

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki					
Postaje	št. 918 po noči	št. 1714 zjutraj	št. 1716 dopoldne	št. 1712 zvečer	
Ljubljana j. k.		6:40	11:40	6:35	
Ljubljana R. k.		6:44	11:45	6:39	
Vižmarje		6:53	11:55	6:48	
Medvode		7:4	12:7	6:59	
Loka		7:17	12:21	7:12	
Kranj		7:31	12:38	7:26	
Podnart		7:48	12:56	7:43	
Radovljica		8:5	1:14	8:—	
Lesce		8:12	1:24	8:8	
Javornik		8:29	1:46	8:25	
Jesenice		8:39	1:57	8:33	
Dovje		8:56	2:18	8:49	
Kranjska gora		9:21	2:48	9:11	
Rateče-Bela Peč		9:37	3:3	9:24	
Trbiž		9:55	3:20	9:38	
		št. 904	št. 916	št. 902	
Trbiž	3:58	11:7	3:39	9:48	
Thörl-Maglern	4:11	11:17	3:52		
Podkloster	4:25	11:27	4:6		
Fürnitz	4:40		4:22		
Toplice Beljak (ostaj.)					
Beljak drž. ž. (ostaj.)	4:54		4:37		
Beljak j. k.	4:58	11:50	4:41	10:26	
		zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Umrlí so:
5. febr. Ana Breskvar, hišnega posestnika hiš, 3 1/2 leta Krakovske ulice št. 25, Lanjugitis cronposa. — Marija Peternus umiljena sestra, 24 let, Kravja dolina št. 11, jetika.
6. febr. Tine Tavčar, delavec, 45 let, Poljanski nasip št. 50, jetika.
7. febr. Ana Indof, železniškega kondukterja hiš, 8 mes., Krojaške ulice št. 3. kašelj.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

8. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 40	kr
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 70	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 " —	"
Papirna renta, davka prosta	101 " 70	"
Akcije avstr.-ogerske banke	866 " —	"
Kreditne akcije	299 " 75	"
London	126 " 45	"
Srebro	— " —	"
Francoski napoleond.	10 " 03	"
Ces. cekini	5 " 94	"
Nemške marke	61 " 95	"

Piccoli-eva esenca za želodec.

katere pripravlja G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezní v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

(29) Dr. Emil vitez pl. Stöckl, c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček 50 kr. 1000 koščekov 4 gl. 2000 košček 6 gl.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlic. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni **G. Piccoli-ja „Pri Angelu“** v Ljubljani, na Dunajski cesti, kjer se naročila takoj po pošti proti povzetji izvršujejo.

